

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi s ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirniša hiši. Gledališka stolba.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Prevrat na Bolgarskem.

Splošno presenečenje vzbudile so brzobjavke, da so se Bolgari svojega šest čevljev dolgega kneza naveličali, ga kar čez noč odstavili, ujeli in mu nakazali pot čez mejo. Vsacega pravega Slovana mora ta vest navdajati s pristnim veseljem, kajti Batenberžan bil je jedina ovira, da doslej Bolgarska ni bila v jedino pravem, slovanskem tiru, vsakdo mora čestitati Bolgarom, da so kakor ob Plovdivskem prevratu dne 18. septembra l. l., tako tudi preteklo soboto pokazali izredno politično spretnost in zrelost ter ves velevažni ta dogodek tako srečno uprizorili, da bi jednako spretnost, zrelost in odločnost prav živo želeli tudi bratom Srbom.

Kdo in kako je pri tem prevratu sodeloval, še danes ni očitno, ne more se torej sklepati, kake bodo posledice koreniti tej premembi, to pa bi se smelo trditi, da je sedaj Rusija v Bolgarskeje zopet dobila ono že dolgo pogrešano Arhimedovo točko, na katero bode oprla svoj politični navor.

Za Aleksandrom Batenbergom ne bode nihče žaloval, kajti prišel je mej evropske vladarje, kakor Savel mej proroke. Pokojnega ruskega carja slepo zaupanje v 22 letnega princa posadilo ga je na prestol, ker je bil skromen videti in je bilo upati, da bode voljno orodje v rokah ruske vlade. Le stari Gorčakov je nasprotoval. On je dejal, da zgodovina uči, da se na hvaležnost narodov ne sme računati. Tudi Bolgari se bodo Rusov v kratkem tako malo spominjali, kakor se Amerikanci, Belgijci in Italijani ne spominjajo pomoči, ki jo jim je naklajala Francoska pri osvobojenji. In princ Battenberg bode isto tako pozabil, da bi bil brez Rusije ne poznan, zadolžen prusk častnik ostal.

A Gorčakova ugovori neso nič pomagali. Carjeva volja je prodrila, dne 29. aprila 1879 izvolilo je sebranje pri drugi volitvi princa Aleksandra Battenberga jednoglasno knezom bolgarskim in dne 16. maja je v Livadiji iz rok ad hoc odposlane deputacije izvolitev tudi prevzel in zasel ponujani mu prestol, obetajoč večno hvaležnost Rusiji in carju.

Kmalu potem potoval je po Evropi in obiskal glavna mesta vseh velevlastij in pri tej priliki je bilo, da mu je Bismarck na vprašanje, bi li ponujano knežje dostojanstvo vsprejel, odvrnil: „Nehmen Sie an, denn für einen preussischen Sekonde-lieutenant ist dies doch immerhin gewissermassen

ein Avancement und schliesslich wird es Ihnen stets eine angenehme Erinnerung sein“.

Bismarckove besede so se preteklo soboto izpolnile in kneževanje v Sofiji bode Batenberžanu tembolj v prijetnem spominu, ker si je za svojega vladanja toliko novcev nabral, da je sedaj milijonar, in ker so si tudi njegovi prijatelji Riedesel, Menger in drugi člani nemške kolonije v Sofiji toliko bolgarskega drobiža na stran spravili, da bodo brez gmotnih skrbij lahko živeli v svoji nemški domovini.

Posebno ugodnih spominov Aleksander na pušča za seboj. Pridobil si je res nekoliko zaslug na bojiščih, dasi pri odločilni bitki pri Slivnici ni bil prisoten, a na drugi strani je njegova črna nehvaležnost proti Rusiji in njegova trmoglavost Bolgare stala mnogo žrtv in neuspehov in jih pripravila ob vse plodove sijajnih zmag. Odkar je lahko miselno napravil naklonjenost carja, bili so mu dnevi šteti in dobro je, da je njegovemu kneževanju konec. Kdor koli pride na njegovo mesto, tirati bode moral slovansko politiko in to bode na korist Bolgarom in vsem Slovanom. Sicer pa bode o posledicah bolgarskega prevrata v prihodnjih dneh še mnogo govora in politično gibanje utegne postati živahneje.

„Bolgarska in Vzhodna Rumelija.“

(Dalje.)

Berolinska pogodba napravila je v Bolgarski jako slab utis, ker se ni moglo razumeti, zakaj se je Rusija toliko ponižala. Tudi Dondukov-Korsakov kaj tacega ni pričakoval, marveč že naprej zagotavljal, da Rusija ne bode dopuščala, da bi se narod bolgarski cepil. Ker se je v Berolinu Bolgarska v istini razcepila, imel je vsled tega Dondukov-Korsakov težavno stališče, zlasti ko so bolgarski rodoljubi prostovoljcev nabrali, ž njimi v Makedonijo udarili in uprizorili ustanek, da bi tako diplomatom pokazali, koliko neumnost so v Berolinu skovali in da se narodi ne dajo za nos voditi.

Na carja izrecni ukaz moral je Dondukov Korsakov to gibanje udušiti, kar tudi ni bila prijetna stvar in kar nikakor ni pomnožilo njegove popularnosti. V obče je bilo generalnega guvernerja stanje težavno in njegovo dostojanstvo imelo je marsikatero kočljivo stvar. Tako na pr. dobil je nalog, za Bolgarsko napraviti ustavo.

To je lahko ukazano, a težko storjeno. Šlo je za to, narodu, ki je doslej bival v najhujšem robstvu, narodu obstoječemu po veliki večini iz nevednih ljudij, dati svobodno ustavo. V svojej zadregi vzel si je knez Dondukov Korsakov sedanjo Srbijo za vzgled, kjer so že ustavo imeli, dasi so Srbi za svojega osvobojenja bili na isti nizki stopinji, kakor Bolgari 1878. Srbska ustava je svobodna, ali pa ne, kakor se hoče. Na podlagi te ustave bila je Srbija še pred kratkim najhujša policijska država v Evropi in vladi je vsekdar možno, na temelji ustave zagotoviti si večino. Za izvrstnost ustave to baš ne govori, morebiti pa je ravno to uplivalo na kneza Dondukova Korsakova, da si je srbsko ustavo vzel za vzgled.

Njegov načrt, predložen sebranju v Trnovem, imel je nastopne točke:

Knez se izvoli. Dostojanstvo kneza je dedno. Sebranje sestavljajo naslednji člani:

1. bolgarski eksarh ali njega namestnik; polovica škofov ali nadškofov, kakor so na vrsti;
2. polovica predsednikov in članov apelnih sodišč, kakor so na vrsti;
3. polovica predsednikov sodišč prve instancije in trgovskih sodišč, kakor so na vrsti.
4. Iz naroda izvoljeni poslanci. Volijo se po posebnem volilnem redu po razmeri za vsakih 20.000 prebivalcev jeden poslanec.
5. Poslanci, katere imenuje knez, kateri pa ne sme biti nad polovico po narodi izbranih poslancev.

Za premembo ustave skliče se „Golemo so-branje“ (veliki zbor), ki je po istih načelih sestavljeno, samo da se iz naroda voli dvojno število poslancev (na vsakih 10.000 jeden poslanec).

(Dalje prih.)

O Ljubljanskem učiteljski.

(Odgovor in pojasnilo.)

V zadnji številki časopisa „Laibacher Schulzeitung“ je priobčil gosp. prof. Lt. (menda Linhart) članek pod naslovom „Zur Slovenisierung der k. k. Bildungsanstalten für Lehrer und Lehrerinnen in Laibach“, v katerem navaja jako napeto slabe nasledke za državo, deželo in posamičnike (!), če bi se nemščina iz Ljubljanskega moškega in ženskega učiteljskega odstranila, a mesto nje uvela slovenščina kot napredno poučni jezik v vseh predmetih. Nem-

LISTEK.

Kazaki v Abisiniji.

Po „Moskov. Ved.“ priobčil prof. — r.

Kazakov starega zakala, t. j. kazakov brez gotovih stanišč je v naših časih že malo po ravninah obširne matuške Rusije. Samo na turški meji v Aziji in na meji perzijski brodi še nekoliko stotin svobodnih kazakov, straže naše tamošnje okrajine in krepko drže se vere svojih očetov — pravoslavja, kateremu polagajo pot i v predele turške in perzijske. Pa tudi teh kazakov je dobro polovina hotela v minolem letu naseliti se na zapadnem bregu Kavkaza — v Cebeldi, in ustanovila je že dve stanici. Pa mestne vlasti, razni poljski in armenski zbrod, bile so jim neprijazne, a glavnega njih načelnika — atamana N. J. Ašinova, sumile so celo v izmeni. G. Ašinov obrnil se je v Peterburg, pa uprava kavkaška zavrnila ga je svojimi donosi in g. Ašinovu tudi v Peterburgu nikjer ni bilo moč prodreti do živga vira. Kakor jeden mož dvignoli so

se zopet ti ljudje v turške in perzijske pokrajine, a sam ataman krenil je z lepim odredom v Abisinijo iskat sebi in svojim potrebne zemljice.

Tekom svojega pohoda pisal je g. Ašinov nekolikokrat v svojo domačijo in tiskal je svoja pisma v „Mosk. Ved.“ Občinstvo je ta pisma čitalo z velikim pozorom. Bila so prezanimiva po zadržaji in po vnvanji obliki, katera in vlastna hrabremu, pa ne učenemu atamanu. Pred dobrim mesecem vrnila se je ta kazaška voljnica, svobodna družina, zopet domov in v št. 203 „Mosk. Ved.“ popisuje neki g. Sokolov svoje prvo svidenje s svojim prijateljem — kazaškim atamanom po precej dolgem presledku. Beseda, katero sta imela ta dva moža pri tej priliki, zanimala bo morebiti tudi Slovence ne samo v jednom oziru. Priobčujem jo vam torej, pa samo v posnetku, opustivši podrobnosti in malenkosti, katere bi utegnili vam biti prej tegotne nego pa prijetne.

Ne dolgo do odhoda kazaškaga atamana, pripoveduje g. Sokolov, posrečilo se mi je zvideti se z g. Ašinovim.

Kaj vas je pobudilo odpraviti se tako daleč?

Kako kaj? Mej nekristjani — busurmani nam je že davno priskudelo živeti. Prosili smo vlasti, da bi poselile nas po pravu kazaškem na Kavkazu, kajti večina naša je kazaška. Celo leto sem nablizo pometal Peterburg, pa vsi moji trudi so propadli, nikjer me neso upustili. Mi smo ljudje ruski, prosti pravoslavni. Tak viš, sedaj mislimo odpotovati v Abisinijo k carju Ivanu. Kajti naši ljudje so že bivali tam in pripovedovali, ka je on naše vere. Tak viš, in gremo k njemu, more biti nam pozvoli naseliti se v njegovi zemlji. Pokazali bi mi tedaj prepreveliko figo poljskim in armenskim biričem na Kavkazu!

Pa bo vender predaleč, kako pridete tjakaj.

Kaj še, dojdemo! Pomože nam Bog, da sreča kazačja.

Tak sta razločila se prijatelja. Pa še mesec ni preteklo, že dobil je g. Sokolov pismo od atamana iz Carigrada, a čez nekaj časa pismo za pismom iz Aleksandrije, Kajira, Masove, a naposled iz Azmare čez Sudan in iz Gondara. G. Ašinov je

ški jezik je vez vseh avstrijskih narodov (!), pravi učeni gospod profesor, brez katerega bi slovenski učitelj propal do nizkega bitja (!). Te ideje neso fantazije, temveč se oslanjajo na izkušnje (!); kajti tukajšnji izpraševalni komisiji za ljudske in meščanske šole so se že predstavili učitelji, ki so bili še samo slovenščine zmožni (!). Taki učitelji neso za nobeno rabo ter so nazadujoča bitja (!). Nemški jezik je slovenskemu učitelju neobhodna potreba (!). Pri teh vladajočih okoliščinah se mora nemščini na ljubljanskem izobraževališču za učitelje in učiteljice prisoditi dostojno mesto, kar se pa nikakor ne doseže, če bi se samo nekateri predmeti v nemščini predavali (!). Z uvedenjem slovenščine kot napredno naučni jezik v nekaterih predmetih se pač učiteljstvo na Kranjskem ni pospešilo itd.

Seveda, gospod profesor, vi se bojite za svoj kruhek in ultragermanizem, ki ga v Ljubljani toli vroče podpirate! Kaj ne, kedar bodo naši učitelji znanje in modrost z veliko žlico iz nemške sklade zajemali, takrat bode navstala zlata doba učiteljstva na Kranjskem! In kedar bo s stolpov po slovenske zemlji vihrala nemška trobojnica, takrat boste srečni vi in vaša gospoda kolega, profesorja nemščine in telovadbe, ki v šoli pred kandidati in kandidatnjami pri vsakej ljubej priliki hvalisate, kako so pruske šolske knjige dobre in kako je pruska telovadba bolj razvita od naše! Krasno! O Vas se lahko reče, da pripravljate pot! Ali umejo morda francozki, španski, angleški, ruski itd. učitelji nemški? Govoril sem s češkim učiteljem, ki ni umel nemški, a bil je inteligentnejši in boljši šolnik nego mnogi vaših somišljenikov. Sicer pa je bil pouk na izobraževališču za učitelje in učiteljice do leta 1883 popolnem v nemškem jeziku, in če trdite, da se vam je kateri učitelj pri komisiji predstavil, ki ni znal več nemški, se pač lahko uvidi, da je to gola Vaša fantazija. Kako je možno v dveh letih po zrelostnej skušnji pozabiti jezik, v katerem je užival 4 leta pouk? Veste kaj, gospod profesor, pospešujte raje poslovenjenje učiteljskega zavoda v Ljubljani in gotovo se vam pri skušnjah za učiteljsko sposobnost predstavijo učitelji, ki ne bodo več slovenščine zmožni. Zakaj ne? Ker so uživali 4 leta pouk v slovenskem jeziku. Oj to bode bogata žetev za vaše domoljubne namene in naklepe, potem vam ne bode treba s tolikim trudom šulferajna po Kranjskem širiti!

Gospod profesor, vi trdite, da se v nemškem jeziku predavani predmeti ozirajo posebno na slovensko terminologijo. To je laž in zopet laž. Vi predavate na moškem učiteljski fiziko in poljedelstvo, a na ženskem prirodoznanje in vaši slušatelji ne slišijo tekom štirih let niti jedne slovenske besede. Isto trdimo tudi o pedagogiki, glasbi, teoriji v petji, telovadbi, zgodovini in zemljepis. Učitelj zadnjih dveh predmetov prebere kratko pred maturo iz listka slovensko terminologijo rekoč: sedaj pa veste tudi slovenske izraze; a pri maturi se ni nobeno leto za slovensko terminologijo popraševalo. To je torej oni Vaš naglašeni „posebni ozir“ na slovensko terminologijo. Obratno, o predmetih, v slovenskem jeziku predavanih, zahteva se nemška terminologija. Da bi slovensko predavanje delalo kandidatom in kandidatnjam težave, ni res! Prašajte jih in odgovore vam: mi želimo pouk v svojem maternem jeziku, da se lože učimo. In kako se vendar bojite za naše učiteljske kandidate! Kje si bodo pač iskali služeb, če se naše učiteljske popolnem posloveni in

bil res čez tri mesece ne daleč od svoje svrhe in prispel je najprej k Razsobuli, podkralju tigrijskemu, ravno tedaj, ko sta bili ondu angleško in italijansko poselstvo. Pozneje bival je pri carji Ivanu, a naposled obiskal je tudi družega abisinskega kralja, Tekli Minota Gadžanskega, ter prodril na ta način kot prvi iz vseh Evropejcev v prepovedan jim Gadžan. Pobivavši v Abisiniji vrnil se je zdaj g. ataman s svojo voljnico zopet v Evropo in g. Sokolovu se je posrečilo, zvideti se z neustrašnim gosp. Ašinovim.

Kako Vas je, častiti Nikolaj Ivanovič, osoda zopet semkaj zanesla?

Kakor vidite, prišel sem zopet srečno nazaj. Je strašna vročina tam v Abisiniji, da tudi narod tamošnji s svojimi carji, dasi mi je všečen, pa vere ni sovsem naše.

Povejte mi, Boga radi, kaj ste tam videli in kje ste pravo za pravo bili?

Kje smo bili? Seveda najprej v Turečini, kjer sem našel svoje, a za tem smo prišli v Abisinijo.

če se prično izdavat slovenska zrelostna spričevala? Meni se zdi, da se bojite bolj za svojo službo, kajti v tem slučaju bi vam in še nekaterim vam podobnim gospodom oliznilo na Slovenskem. Naši učiteljski kandidati tudi ne hrepene po tujih deželah, temveč žele ostati mej drugim svojim narodom, da mu izrujejo plevel: sicer je Slovencu tu odprt Balkan, torej „gobo čez nemške dežele!“

Da bi se zgodovina predavala v slovenskem jeziku, je prav, a kje ostaja zemljepis in drugi predmeti? Čudo, da ste se tako izrazili, ali se ne bojite za nekatere svoje gospode kolege, ki z vami vred slovenščine zmožni neso?

Naravna postava vsakega človeka in posameznih narodov je izobražena v maternem jeziku. Slovenski narod se naj torej izobrazuje v svojem jeziku in to se doseže po ljudskih, srednjih in višjih šolah, katere naj bodo izključno slovenske. Na učiteljskih se izgojajo našemu narodu učitelji, kateri bi morali slovenščine na toliko zmožni biti, da bi pri vseh konferenčnih obravnavah in drugih znanstvenih zborih gladko in lepo slovenščino govorili tor v obče slovensko beletristiko gojili. Ovo poslednje je pač na Slovenskem še bela vrana. Zakaj? Ker jih na učiteljskih z nemščino pitate, a slovenščino zanemarjate tudi predmet sam! Na naših učiteljskih naj se uvede kot napredno poučni jezik v vseh predmetih slovenščina isto tako v vseh drugih srednjih šolah na Slovenskem. S tem se država pač ne more oškodovati, temveč okoristiti, ker bi se pospešilo s tem duševno blagostanje in zadovoljnost našega naroda, seveda, vi, gospod profesor, in vaši pristaši bi izgubili nade, ki jih sedaj v svojih velikonemških idejah gojite in to bode zdravo za vas!

Nekdo razmere dobro poznajočih.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. avgusta

Kakor „Oesterreichische Correspondenz“ vé povedati, snide se državni zbor dne 21. septembra. Jesensko zborovanje bode jako kratko. Koncem oktobra začne zborovati delegacije. Ko končajo delegacije svoja zborovanja, snide se gališki deželni zbor, morebiti pa tudi drugi deželni zbori. Razmerje desnice k vladi ostane nespremenjeno.

Vnanje države.

Srbska vlada jako brezozirno postopa s svojimi nasprotniki. Vse urednike opozicijskih listov sedaj toži zaradi motenja javnega reda in miru, razžaljenja velečastva in veleizdaje. Več jih je že obsojenih v večmesečno ječo.

Prestolni govor, s katerim je otvoril kralj Milan skupščino, je omenjal, da so odnosi mej Srbijo in Bolgarijo ravno taki, kakor so bili pred vojno. Ta izjava srbskega vladarja nikakor ni bila tolažilna za slovanstvo, pa tudi ni bila taka, da bi dajala upanje, da se dolgo ohrani mir. Da pa je kralj Milan v prestolnem govoru resnico govoril, nam kažejo dejanja. Bolgarija in Srbija nemata nujnejšega dela, kakor popolnovati oboroževanja in pošiljati vojake na mejo. Srbija je za popolnjenje vojske vzela 15 milijonov frankov na posodo. Vojni minister Horvatović z vso energijo reorganizuje vojsko. Zaukazal je, da se do 30. avgusta mora popisati moštvo vseh treh sklicev in konji, sposobni za vojaške namene. Na bolgarske meji zbranih je mnogo vojakov. Res sicer ne v ta namen, da bi udrl v Bolgarijo, ampak tam bodo menda veliki manevri. Popolnem jasno pa ni, čemu bi manevri morali biti

baš ob meji, kar bi lahko vznemirilo soseda, saj je drugod v Srbiji dovolj prostora. Srbska vlada je naznanila bolgarske da bodo velike vaje ob meji, da ne bode nikdo napačno tolmačil, zakaj se je zbralo toliko vojakov na meji, ter ne bode bolgarsko prebivalstvo zaradi tega vznemirjeno. Bolgarska vlada je na to hitro odposlala vojakov na mejo in naznanila v Beligradu, da priredi tudi ob meji velike vaje, ter naj se Srbi zaradi tega ne vznemirjajo. Vsekako ni brez nevarnosti, da je toliko vojakov zbranih na meji, kajti vsak čas se lahko kaj pripeti, kar zna prouzročiti boj. Mesto Pirot se utrjuje in v kratkem bode močna trdnjava. Municija in topovi se hitro odpošiljajo v Niš. Oficijozni listi srbske vlade pa tudi na vso moč širijo sovražstvo proti Bolgarskeji. Vedno so polni poročil o bolgarskih agitacijah v Makedoniji in Srbiji, kako bolgarstvo tam spodriva srbstvo. Ti časopisi naravnost propovedujejo „revanche“. Bolgarska pa nikakor ne drži križem rok. Sebranje dovoilo je vladi 36 milijonov frankov za popolnjenje vojske. Število pešbatalijonov je Bolgarija za 12 pomnožila, razen tega je pa nekda moštvo vsakega batalijona skoro podvojila. Pri Vidinu napravljajo Bolgari nove utrdbe. Cel batalijon pionerjev dela tam že dlje časa. Pa tudi druge kraje ob meji utrjujejo, celo okrog Sofije se delajo utrdbe. V Srbiji in v Bolgariji dela se tako, kakor da je vojna pred durmi. Iz Belega grada se sicer zagotavlja, da Srbi hočejo vsekako mirovati, dokler se ne konča revizija vzhodnje umejskega upravnika, da bodo vedeli, kak da bode izid njenega dela. Ko bi bilo temu tako, bi bil morda mir za dolgo zagotovljen. Posvetovanja dotične komisije so se pretrgala, ker se turški in bolgarski odposlanci neso mogli sporazumeti niti o podlagi svojim posvetovanjem. Sodi se, da so se ta posvetovanja pretrgala na migljaj iz Peterburga. Ruska vlada nekda želi, da ta stvar ostane sedaj še nerešena. Prav lahko je tedaj mogoče, da se pogajanja nič več ne obnove. Sicer pa to še ni nikako zagotovilo za mir. Vsak čas se lahko kaj prigodi, kar da povod novej bratomorske vojni. V Bolgariji in Vzhodni Rumeliji vedno narašča nevolja proti knezu Aleksandru. Narod podpisuje resolucije, v katerih se obrača k Rusiji za pokroviteljstvo. Nevolja utegne v kratkem tako visoko dospeti, da se knez ne bode mogel drugače obdržati, kakor da začne kako vojno, ter si tako poskusi nabrati novih lavorov v uspešnem boju. Naravno je pa, da bi začel vojno s Srbijo. Jednako je tudi v Srbiji. Narod je močno nevoljen na kralja Milana in njegovo vlado in prav lahko je mogoče, da bode s kako novo vojno skušal si pridobiti popularnost. Iz tega uzroka začel je bil morda poslednjo vojno, kajti snovala se je proti njemu baš tedaj velika zarota, kakor posnemeni iz pogovora ministerskega predsednika Garašina z radikalcem Teodorovičem. Garašin razgovarjal se je s Teodorovičem te dni v Budimpešti. Najprej se ve da je Garašin se s Teodorovičem razgovarjal o tem, ako bi ne bilo nikakor moč radikalcem pridobiti za sedanjjo vlado, ko bi njega poklicali v ministerstvo. Ko je zvedel, da v tem oziru ni upanja, začela sta se razgovarjati o politiki sploh. Z minulim zasedanjem skupščine je Garašin, jako zadovoljen in to ne zato, ker se je srečno odtegnil zatožbi zaradi poslednje vojne. Nadalje je Garašin razkladal, da je neuspeh pri Sliivnici največ kriva opozicija, kajti pred vojno bila je vlada prišla na sled jako razprostrane zaroti in zategadelj ni mogla na mejo poslati več kakor četrtno vojske. S skupščino je zadovoljen, ker se je radikalna stranka jako korektno in lojalno obnašala ter je pokazala, da je zmožna za vlado. Sedanja vlada tako ne ostane več kakor pol leta, k večjemu celo leto. Potem pa pridejo radikali na krmilo, ako bodo tačas zmerno postopali. On se je že naveličal vladanja, zadnjič je prevzel sestavo ministerstva, ker je bil prisiljen. K večjemu kake vnanje zmešnjave utegnile bi še nekoliko podaljšati življenje sedanje vladi. Potem sta govorila o vnanji politiki. Garašinu se celo mogoče zdi, da Rusi posedejo Bolgarijo. V tem slučaju bil bi položaj Srbije težak, a on se nadeja, da

A Turčija, Egipet in druge zemlje so vam ugajale.

Mar smo mi bili v Turečini prvokrat? Kaj bi neki tam moglo ugajati! Tam žive večidel nekristijani.

Dalje prih.)

Strahovi.

Povest; česki spisal Vac. Beneš Třebízský, prevel M. Vrnilež.

„Napišite o tem povest! — Napišete?“ vprašal me je mož, kakih petdeset let star, ko mi je bil povedal dogodek, o katerem bom v sledečih listih govoril. Bil je mnogo let respicijent finančne straže v Dalmaciji. Jednoč so ga bili imenovali že komisarjem, imel je patent v roci, pa . . . O njegovem življenji bilo bi možno napisati marsikako povest.

„Napišem, gospod Martin!“ In dal sem mu roko.

Pretekli sta dve leti in jaz sem prišel v svoj rojstni kraj, hudo bolan.

„Ste napisali?“ opomnil me je gospod Martin

na obljubo. „Prečesto o tem dogodku premišljam. I v snu reveža videvam. Ondaj sem mu podal slivovico in kos suharja. Kakor bi še danes okolu nas tekal, kazal na sprhnéle tramove in potem vsak večer na pobrežnem pokopališču na porušen grob v nec iz morske trave pokladal.“

„Napisal. Saj vam jo pošljem.“

A ko sem se imel čez nekoliko nedelj meglovitega jutra v aprilu odpraviti na novo stanovišče, vzbudil me je še pred dnem žalostni zvončkov glas. V našem tihem selci zvonili so nekomu z zvonom za umirajoče.

„Komu?“

„Martinu!“ glasil se je odgovor na vprašanje.

Nikdo tega niti verjeti ni hotel, kajti gospod Martin se je še pred tremi dnevi z vso silo po prsih tolkel kakor tambor na boben in je imel glas, da bi bil mogel komandovati celi kordon c. kr. mejne straže avstrijske.

Knjižice mu pač nisem mogel poslati; ne morem je ni sedaj. Pa ko sem „Strahove“ v drugo za tisek pripravljaj, bila mi je prav živo v mislih ravna

se bode kaka druga velelast zaradi nasprotja interesov potegnila za srbske koristi. Pred vsem pa mora Srbija gledati, da zboljša svojo vojsko, kajti 300 topov in 150.000 bajonetov se tudi jemlje v poštev. Ta pogovor ni brez vsega pomena, če tudi ni, da bi popolnem verjeli Garašaninovim besedam. Zlasti tega ne verjamemo, da bi Garašani tako rad odstopil. Ko bi bilo to res, bi že dolgo ne bil na krmilu. Kaže pa ta pogovor, da je stališče vlade jako omajano. Naša misel je sicer, da je Garašani le zategadelj obetel radikalcem, da pridejo na vladno krmilo, ker se boji že kake ustaje in želi, da bi njih vodje skušali pomiriti narod. Sicer je pa prav lahko mogoče, da so dnevi Garašanirove vlade že šteti in to bi bilo najboljše. Opozicija bi se morda mirno sporazumela z Bolgari. Vsi opozicijski listi namreč priporočajo, da bi se mirno sporazumeli z Bolgari, kako daleč segajo srbski, kako daleč pa bolgarski interesi v Makedoniji. To bilo bi najboljše. Prihodnost bode že pokazala, ali se bodo stvari na Balkanu mirno razvile ali ne.

Kakor je znano, potuje velik sovražnik Nemcev, Francoz Déroulède po Rusiji. Sedaj je v Peterburgu. Nekaterim nemškim listom se je poročalo, da mu je ruska vlada prepovedala ščuvanje proti Nemčiji. Najbrž so to le nemške želje. V Peterburgu so ga jako prijazno vsprejeli in priredili banket njemu na čast. Proti nekemu časnikarju izjavil se je Déroulède, da vzajemno postopanje Francije in Rusije jedino sredstvo, ki more Evropo osvoboditi nemškega izzesa. Sedaj je Evropa podjarmljena dežela z glavnim mestom Varzinom! Nemška hegemonija bi ne uničila le Francije ampak tudi Rusijo. Še jedna nemška zmaga, pa bode Rusija v največji nevarnosti. Rusija se pa mora hitro zvezati s Francijo, prihodnjo pomlad mora že Francija vedeti, pri čem je. Boj se pa ne sme odlašati do 1889 leta. Tedaj je stoletnica revolucije, ki bode gotovo pomanjšala narodne ideje in oživila kosmopolitične. Ko bi Rusija odlašala, bi v Franciji utegnili mirovna stranka pridobiti večji vpliv. Že sedaj je ta stranka močnejša, kakor se sploh misli. Bis marck bi utegnil Francoze odškodovati na račun Belgije in sklenil bi z njimi zvezo proti Rusiji.

Ker se stvari na Balkanu vedno bolj zamotavajo, je Turčija tudi zopet začela oboroževati se. Jedva je rezerviste odpustila domov, že jih zopet sklicuje. Vojsko hoče pomožiti za dva voja. Komisija, sestavljena največ iz nemških častnikov, ima pogostem posvetovanja o reorganizaciji vojske. Nakupiti misli Turčija še mnogo pušk. Sultan sam priganja, da bi se hitro dovršila reorganizacija vojske.

Belgijski škofje imeli se posvetovanje za stran katoliškega kongresa, ki se koncem septembra snide v Lüttichu in se bode posvetoval o socialnem vprašanju. H kongresu bode povabljenih več tujih katolikov.

Napad na predsednika **urugvajske** republike mora biti večjega političnega pomena, kar kaže to, da je policija že zaprla nad 50 oseb. Zbornica se je izrekla, da odločno obsoja napad.

Dopisi.

Iz Trebnjega 22. avgusta. [Izv. dop.] V naši bližini na Veliki loki in Mrzli luži razsaja driska epidemično, umrli sta v kratkem dve osebi in mnogo jih leži; ravno tako blizu v Knežji vasi navstala je vročinska bolezen epidemično. V celi okolici, kakor tudi v naši vasi, bolehalo ljudje, zlasti na driski; ljudje zahtevajo zdravnika, — a ni ga, ni ga na daleko nikjer!

Naš jedini priljubljeni in izvrstni zdravnik dr. V. leži bolan, hudo bolan, ne more nikamer iti in tudi upanja ni, da bi tako hitro okreval, bližnji zdravnik v Zatičini g. L. se je pred kratkim ponesrečil, zlomil si je roko, vrnivši se iz Čateža, kamor

vojaška postava z izraznim obličjem, napetimi prsi, levico uprto v bok, korakom, kakor bi bil polkovnik in glasom, kakor bi bil general... gospod Martin. Ljubeznjivi čitatelj mi gotovo oprost, da pišem te vrstice kot spominek.

I.

Težko si je oddihavalo sinje morje; vzdih njegovi bili so podobni zamolklemu bobnenju nad gorami, koje oblaci zavijajo v turobne žavoje. Za vsacim vzdihom vzpenjale so se vode na višek kakor kosovi skal, na višku so se spojevale in kakor bi si rekale, v divjem tlesku bile so zopet ob sive skale in vzletevši do polovice strmih sten, oplaknile so je in oplaknivi zastokale žalobno, da so prepretrde, da tleskajo ob nje toliko vekov, da so premalo zmogle in kedaj je že skoro zdrobé, da bi se mogle na ljud zvaliti, prijeti ga, da bi ne živel, kakor zveri živé, temveč kakor stvor s srcem in umom. So li mar radi tega stokale, da ne morejo do sita napolniti brezdna?

Nad vzburkano morsk gladino poletavale so ptice viharnice do valov glave stegujoče, kakor bi

je bil klican k prof. H., na pljučnici zbolelemu. Peljal se je, kakor smo čuli, naravnost v Ljubljano v bolnico. Ubogi naš okraj torej od Rudolfovega do Ljubljane nema niti jednega zdravnika.

Ljudje kar tresoč se povprašujejo: Kaj hočemo storiti sedaj že in kaj še le, če kolera pride v naše doline, je-li ni mogoče dobiti zdravnika?

Dr. R. iz Rudolfovega pač hodi vsake 8—14 dni okužene kraje obiskat in ogledovat, a to gotovo ni dovolj hitra zdravniška pomoč, ki je pri takih položajih potrebna.

Ali bi ne bilo najbolje, da se župani okraja Trebanjskega združijo in prošnjo, nujno prošnjo uložé na deželno vladu, da jim ta pošlje nemudoma zdravnika in sicer vsaj tako dolgo, dokler okreva naš dr. V.?

Trebanjski in Zatiški okraj, 25.000 duš, vendar ne moreta in ne smeta biti zlasti v tako kritičnem času brez zdravnika!

Iz Trnja na Pivki dne 22. avgusta. [Izv. dop.] Danes praznovali smo pri nas rojstni dan presvetlega cesarja. Pri slovesni sv. maši bili so navzočni vsi udje krajnega šolskega sveta, kakor predsednik, blagajnik, tajnik in domači odborniki bralnega društva Mir. Pokali so tudi topiči

Po sv. maši zbralo se je nekaj možakov k skupnemu kosilu, pri katerem se je napijalo na čast presvitemu velečastvu. To je dovoljni dokaz, da naše društvo še živi.

Od Nanosa 22. avgusta. [Izv. dop.] — V pravo sršenovo gnezdo zadel je Vaš g. dopisnik s tem, da je objavil nekaj tragičnih dogodkov Senožskih. Mej zadetimi in njihovimi nezadetimi a načelnimi bratci navstal je pravi „furor“ — in žuganja, pretenja, strašenja, vriša, piša, sumničenja ni bilo konca. Vsak nenaroden narodnjak čutil je rano, če tudi ni bil z namenom zadet, in vsak kdor je znal pisati bil je dopisnik; kljub tolikemu sumničenju vendar pravega niso pogodili.

Milovani g. dopisnik, kaj čaka zdaj Vas. Kaj čaka vseh tistih, kateri so zmožni pisariti? Škodo slednjim zakrivili ste Vi, ker Vi ste krivi, da so se toli nesramne stvari obelodanile! — Brez velikanških posledic to ne more ostati, kajti, kakor „Jupiter tonans“ razsajal je neki gospod, za kojega se se g. dopisnik, vem, še toliko ne interesuje, kot za burjo minule zime, — če tudi ve, da je v narodnem oziru strahopetljivejši, kakor vjeti mej Turki krvo loki, — in je besno kričal: „jaz ali on!“ (Kateri on?!)

Čestiti rojaki! Tako ravnanje ni umestno, ni hasnjivo stvari sveti, za koje moramo biti pripravljeni, darovati vse, kar premoremo. Dopis ni imel namena, koga žaliti, marveč učiti, svariti. Ravnajte se, kakor Vam svetuje g. dopisnik, in veselilo bo gotovo njega, koristilo pa bo milemu narodu. Sloga jači — nesloga tlači!

Domače stvari.

— (Imenovanja.) Dosedanji pristav v kaznilnici na Gradu g. Fran Bunc imenovan je kontrolorjem; g. Alfons Mayer, do sedaj pomočni uradnik pa pristavom v kaznilnici na Gradu.

— (Škof Bauer v Brnu) je odredil, da se imajo duhovne vaje, ki prično še ta mesec, vršiti v češkem jeziku. Naša duhovšina je tudi tako

vsakako hotele zvedeti, kaj si vender vode pripovedujejo in čemu so se tako iz globočin vzburile.

Nekakšna ladja z nekoliko mož pluje k bregu. Razpeta plahta zakriva drzne mornarje. Drznež je istinito, kdor se danes na vodo upa. Vselej, kadar morje tako buči, je razdraženo in nikomur ne zanaša, niti svojim otrokom ne, ki so na njegovih valovih v može vzrastli in zopet na njih sestareli — osiveli, kakor belkaste pene, ki se na milje v kroge razlivajo, dalje nego oko seže.

Ptica viharica poletavala je nad ladjo z razpetimi perutnicami; ni se bala teh mož, da imajo puške, v teh težke kroglice svinčenke in da te kroglice štiri sto črevljev nad vodo letavajo. Saj je vedela, zakaj se ji ni bati, a potem naj se reče, da ptica viharica nema uma. Še nikoli ni mornar na viharico streljal in ako bi streljal, vse te ptice, kolikor jih je mej pobrežnimi skalami, zgrnile bi se, na ladjo sedle, s kluni vrvi razzobale, plabte razkljuvale in življenje mornarjev bilo bi zgubljeno. Kdor bi se hotel rešiti, moral bi pod valovi k bregu plavati, a pod vodo nikdo dolgo ne vzdrži — pravi Dalmatinec. (Dalje prih.)

narodna, kakor češka, a vaje še vedno neso slovenske. Jako ljubo in drago bi nam bilo kako presenečenje v tem oziru, a bojimo se, da duh ni voljan, meso pa slabo.

— (Pri volitvah v okrajni zastop šoštanski) zmagali so tudi v veleposestvu narodnjaki. Nemškutarji „Orel, Negri, Goll“ hočejo sicer uložiti priziv, a to bode plosk v vodo, kajti Velenje voli 8, kmetske občine pa 12 narodnjakov. Nemškutarji bodo imeli 3 okrajne zastopnike, torej bodo imponovali s svojo manjino.

— (Potrjene volitve.) Volitev dr. Josipa Goriškega, odvetnika v Radgoni, načelnikom in Vincenza Steinbrennerja oskrbnika v Negovi, načelnika namestnikom v okrajnem zastopu gorenjoradgorskem, Ivana Kukovca, posestnika v Ljutomeru, načelnikom, notarja Antona Šlambergerja načelnika namestnikom v okrajnem zastopu Ljutomerskem je potrjena.

— (V Dalmaciji) vlada veliko veselje, ker je mesto Trogir otreslo italijanski jarem in si izbralo narodnjake za mestne odbornike. V kratkem bode vrle Trogirce posnemal tudi Starigrad in v malo dneh bode v Dalmaciji samo še jedna občina italijanska, namreč Zader.

— („Zadruga“) izšla je 4. številka. Vsebina: Vabilo k rednemu običnemu zboru društva „Zveze slovenskih posojilnic“ dne 27. t. m. v Celji. — Davkarske zadeve posojilnic. — Račun stroškov in dohodkov društva „Zveze slovenskih posojilnic“ za leto 1885. — Posojilnica v Celji. — Posojilnica v Makolah. — Razne stvari. —

— (Kolera) je na Reki ponehala. Na novo 48 ur nobeden ni zbolel, od prej zbolelih je v soboto jeden umrl. — V Trstu jih je od polnoči 20. t. m. do polnoči 21. t. m. 12 zbolelo, v okolici nobeden. Doslej jih je 330 za kolero zbolelo, 78 ozdravelo, 209 umrlo.

— (Iz Železnikov:) se nam piše dne 21. avgusta: Zaradi smrti g. Antona Globočnika, fužinarja v Železnikih, ustavili so njega dediči delo ter vse kovaške delavce odpustili. Ubogi kovači!

— (Vodja kmetijske šole v p. gosp. Povše) dobil je poziv, da predlaga kmetijske slovenske strokovnjake, ki bi bili volje iti v Bosno kot kmetijski učitelji in voditelji gospodarskih šol, kakeršne se bodo ustanovile po Bosni in Hercegovini. Oni gospodje v kmetijskih vedah izšolani, ki ki bi hoteli v take službe iti, naj se s pismom oglašé pri g. Povšetju, vodji kmet. šole v p., za zdaj P. Zalog pri Ljubljani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 22. avgusta. Po poročilu iz Sofije sestavila sta Karavelov in Cankov v odsotnosti kneza začasno vladu. Kneza so v Vidinu, koje ogledaval vojake, ujeli ter proglasili, da je odstavljen.

Bukurest 22. avgusta. Oficijozno se naznanja, da so kneza Aleksandra včeraj odstavili. Vlada prevzeli so Karavelov, Cankov in drugi. V Vidinu pripravljena je ladja, da prepelje kneza v Turn-Severin. V Sinai-i biva pod predsedstvom kralja ministerski svet.

Bukurest 23. avgusta. Proklamacija začasne vlade pravi: Knez stekel si je na bojiščih za Bolgarsko velikih zaslug, a v politiki je premalo v poštev jemal stališče Bolgarske kot slovanske države in dobre odnošaje z Rusijo. Zategadelj moral se je odstaviti. Knez je v Lompalanki vjet in bode v kratkem čez mejo odpravljen.

Dunaj 23. avgusta. Berolinska „Post“ zmatra dogodek v Sofiji za znamenje miru, ker je Angleška mameravala Bolgarsko kot preporno jabolko potisniti mej Avstrijo in Rusijo, da se tako balkansko vprašanje eventualno reši z avstro-ruskim dvobojem, brez angleških žrtev. Ta namen je sedaj preprečen, sporazumljenje treh cesarjev je očitneje, nego kdaj. „Kölnische Zeitung“ piše v istem zmislu. Angleški listi pišejo več ali manj prav ostro proti Rusiji. „Times“ mislijo, ako se je knez z vednostjo Avstrije in Nemčije odstavil, tedaj se sme sklepati, da ne bode Rusija s tem zadovoljila in se bode skušala, da bi se še kaj premenilo v razmerah mej Turčijo in vazalnimi državami.

Pulj 22. avgusta. Pri splošnem navdušenju in mnogobrojni udeležitvi ustanovljena podružnica sv. Cirila in Metoda. Načelnštvo Stipančič, Cotič, Zalokar.

Pragarsko 22. avgusta. Mnogobrojno obiskovani volilni shod na Ptuji naudušeno jednoglasno vsprejel kandidaturo kanonika Gregoreca. Miha Vošnjak ganljivo poročal o zadnjih dogodkih Raičevih na Dunaji.

Bern 22. avgusta. Brzovlak, ki je ob 1³/₄ popoldne od tukaj odšel proti Genfu, je blizu Didingena iz tiru skočil. Kolikor do sedaj znano, so štiri osebe teško ranjene,

Avstrijska specialiteta. Tridesetletna izkušnja so dokazala, da se je „Moll-ov Seidlitz-prašek“ pri vsakršnem slabem prebavljenju in zaprtju kot jedino uspešen lek izkazal. Cena skatljici z navodom 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (20—6)

Poslano.

Družba za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji.

Ta zavod raste s svojimi vedno višje sezajočimi smotri in vsako leto ga vidimo na daljši stopinji razvoja. Uspehe 1885. leta najboljšje označuje besede, s katerimi začenja računsko poročilo, ki se glase: „Poslovno leto 1885 odlikovalo se je z ugodnimi poslovnimi uspehi in z neprestanim naraščanjem zavarovanj.“ Te proste besede so pa tudi le preveč opravičene, kajti „Anker“ mogel je govoriti v superlativih. Nič več kakor 6789 zavarovanj za 16.414.224 gld. glavnice se je v tem letu sklenilo, mej njimi je samo tako priljubljene kombinacije za doživetje s soudeležbo pri dobičku za 7.583.090 gld. Vseh zavarovanj bilo je dné 31. decembra 1885, odstevši vsa iztečena, 73.928 za 146.605.064 zavarovane glavnice in se kaže nasproti prejšnjemu letu znaten prirastek za 7.340.246 gl. Za hiter in ogromen razvoj ima se zahvaliti le sijajnim uspehom, katere izkazujejo skupine, ki se vsako leto izločujejo, mejsebojnim združbam preživetja kakor tudi zavarovanjem za doživetje s soudeležbo pri dobičku. Pri razdelitvi za 1885. leto pri zavarovanju za doživetje s soudeležbo pri dobičku dobili so 37¹/₁₀ odstotkov dividende od zavarovane glavnice. Ti sijajni uspehi združeni z odkritosrčnim zaupanjem in rastočo popularnostjo, katero uživa „Anker“, so oživljajoči motor pri poslovanju in proizvajajo uspehe, katere more „Anker“ konstatovati baš za leto 1885 v novih pridobitvah. Kako se „Anker“ prizadeva varovati koristi zavarovancev, kaže se najbolje v tem, kako se postopa z zavarovanimi za slučaj smrti s soudeležitvijo pri dobičku. Dobiti bi bili morali manjšo dividendo, kakor prejšnja leta, ker so bile razmere mrjenja neugodne, namreč 18 odstotkov. „Anker“, katerega poslovno politiko vodijo višji nazori, ter se ravna po lojalnih in kulantnih načelih, povišal je dividendo na 24 odstotkov, odrekši se deležu, ki njemu samemu pripada po pravilih. Skupno je bilo razmerje mrjenja ugodno, kajti bili so mesto 340 slučajev smrti, z 878.050 gld. zapale glavnice, kolikor se je pričakovalo, samo 303 slučaji smrti z 807.918 gld. zapale glavnice. Umrlo je tedaj 37 oseb s 70.132 gld. glavnice manj.

Kar se tiče finančnega gospodarstva, bilo je dohodkov: 1.551.092 gold. premij, 262.918 gold. upravnih pristojbin združb, 17.520 gld. pristojbin polic, 498.571 gld. obrestij, 49.854 gld. kursnega dobička vrednostnih papirjev, 119.742 gld. doneskov realitet in 93.285 gld. družih dohodkov. Izdalo se je: 99.868 gld. za pozavarovalne premije, 768.206 gld. za izplačane in rezervovane svote smrtnih slučajev, 60.175 gld. za odkup polic, 10.000 gld. za zdravniške stroške, 22.809 gld. za incaso-provizije in 19.4575 gld. za pogodbene provizije, 298.183 gld. za administrativne stroške centralne družbe in podružnic, 57.147 gld. za lišni davek in hišne stroške, 16.392 gld. za davke in pristojbine, 53.349 gld. je pa bilo odpisov. Premijska rezerva se je povišala od 7.173.301 gld. na 7.482.921 gld., rezerva upravnih stroškov od 479.830 gld. na 525.794 gld. Od delku za zavarovanje za slučaj smrti s soudeležbo pri dobičku dodal se je znesek 385.226 gld. za premije in 80.515 gld. za obresti. Konta dobička in zgube se je zaključila s preostankom 317.361 gld. Bilanca za zavarovanje na slučaj smrti s soudeležbo pri dobičku kaže 305.842 gld. dobička. Od tega odpade 59.800 gld. na one zavarovance, katerih police obstoje že vsaj od 1880. leta, kar zadostuje, ker se je društvo, kakor smo že prej povedali, odreklo svojemu deležu, za razdelitev 24 % dividende na uplačano letno premijo. Delničarji dobili so 275 gld. dividende na vsako akcijo. Rezervni zaklad se je povišal na 500.000 gld., ravno toliko, kolikor je od jedenmilijonne delniške glavnice v gotovini uplačane. Razen tega ima „Anker“ še rezervni zaklad dobička 350.000 gld. in še le sedaj ustanovljena posebna rezerva s 47.975 gld. Združbe za preživetje imajo 17.344.470 gld. premoženja in oddelek za zavarovanje za doživetje s soudeležbo pri dobičku 3.540.522 gld. Tem številkam ni treba

dodajati nikakega komentara. Moč in velikost „Anker“-ja razvidi se iz teh neoporekljivih fakt, ki se opirajo na imperativno logiko dejanj. Zavod s tako trdno podlago je gotov lepe prihodnosti.

Pojasnila daje in ponudbe vsprejema
generalna agentura za Kranjsko
J. J. NAGLAS.
Pisarna: v lastnej hiši, Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Tulci:

22. avgusta.

Pri Slonu: Paradeiser z Dunaja. — pl. Rusnov, dr. Mr. ič iz Zagreba. — Pomaš, Vorrman, Saunig, Hanisch iz Trsta. — Klančič, Juhase iz Gorice.

Pri Maltet: Zugmayer z Dunaja. — Walner iz Gradca. — Heller iz Prage. — Löwermayer z Dunaja. — Transi iz Trsta.

Pri cesarji avstrijskem: Rinobon iz Reke.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Neb.	Mo-krina v mm.
21. avg.	7. zjutraj	735-69 mm.	18° C	sl. svz.	obl.	21-20 mm.
	2. pop.	735-16 mm.	21° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	735-16 mm.	17° C	sl. zah.	obl.	dežja.
22. avg.	7. zjutraj	735-74 mm.	16° C	sl. zah.	dež.	18-70 mm.
	2. pop.	735-92 mm.	21° C	brezv.	obl.	
	9. zvečer	735-94 mm.	17° C	sl. zah.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 19°3' in 18°5', za 0°8' in 0°1' nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	85 gld. 25 kr.
Srebrna renta	86
Zlata renta	120 90
5% marcna renta	102 10
Akcije narodne banke	865
Kreditne akcije	280 10
London	123 10
Srebro	—
Napol.	10 — 1/2
C. kr. cekini	5 43
Nemške marke	61 75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169
Ogrska zlata renta 4%	109 20
Ogrska papirna renta 5%	96 —
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 119 75
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125 —
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. želez. ce	99 —
Kreditne srečke	100 g 180 50
Rudolfove srečke	10 19 60
Akcije anglo-avstr. banke	120 112 80
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	197 25

Objava.

S tem naznanjamo, da je podpisano ravnateljstvo vsled reorganizacije dosedanje agenturo za vojvodstvo Kranjsko opustilo in tvrdki

J. J. NAGLAS v Ljubljani

dalo mandat za

glavno agenturo

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji

in h kratu mu odkazalo agenturo v Postojni, Škofji loki, Krškem, Kočevju, Kranju, Litiji, Trbiču, na Vrhniki, v Ribnici, Novem mestu in Žuženberku.

Prosimo tedaj častite p. n. zavarovance od 1. septembra t. l. dalje se v vseh slučajih obračati do zgoraj omenjene generalne agenture, ki je h kratu pooblaščen vsprejemati zavarovalne naloge vseh kombinacij, katere goji „Anker“, vsprejemati denarje in denarne vrednosti in pravomočno kvitovati.

Na Dunaji, dné 23. avgusta 1886.

Z velespoštovanjem

Ravnateljstvo

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji.

Okrožnica.

Ozirajoč se na uradno objavo slavnega generalnega ravnateljstva družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji, naznanja podpisari visokemu plemstvu, častiti duhovščini in spoštovanemu p. n. občinstvu, da je prevzel mandat za

generalno agenturo

imenovanega zavoda in udano tedaj vabi, v vseh zavarovalnih zadevah družbe „ANKER“ nanj se obračati in ravno tako uplačevati od 1. septembra t. l. pri našej blagajnici.

Proseč h kratu, da bi tudi nam skazovali zaupanje, kakor so ga našemu častitemu predniku, naznanjamo, da smo izročili našemu sinu

VIKTORJU NAGLAS-U

administracijo in tehnično vodstvo generalne agenture.

V Ljubljani, dné 23. avgusta 1886.

Z velespoštovanjem

Generalna agentura za Kranjsko

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji

J. J. NAGLAS.

Pisarna: v lastnej hiši, Turjaški trg št. 7.

(616—1)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigo-tržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vily. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica vsebuje vse poljedelske postave in ukase na Kranjsko: postavu za tiče varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predenice, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodoznanimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priloge razprave o „tičem varstvu“, „predenici“, „sumnem ribarstvu“, „trtni uli“ ita. vsebuje mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvrednejše določe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gleda teh postav smo dozdaj ogrevali, bode ta knjiga istinito odpomogla čitni potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebito pa velečestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(357—10)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

sta izšli knjigi:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halčevy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Službo kovača

dobi priden in zanesljiv izučen kovač takoj pri

Janezu Snoj-i,

(613) kovaškem mojstru v Kamniku.

Novo otvorjena

tovarna za cement ali beton

v Šmarci pri Kamniku,

priporoča svoj izvrstni kamniški cement po najnižjih cenah. — Naroča se pri lastniku Matej Lipar-jji v Šmarci h. št. 41. (600—4)